

แนะนำหนังสือ

“ตลอดกาลน่านานแค่ไหน” หนึ่งในพระอัจฉริยภาพด้านการแปล ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ*

Korsak Thammacharoenkit

อภิรดี เจริญเสนีย์**

Apiradee Charoensenee

วรรณกรรมเป็นกระจกสะท้อนสังคม และเป็นเครื่องมือที่ผู้แต่งใช้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนที่มีต่อผู้คนและสังคมในยุคต่างๆ หากเราต้องการเข้าถึงความคิดของคนชาติใดชาติหนึ่ง ก็จะสามารถเลือกศึกษาจากวรรณกรรมของชาตินั้นได้ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าในพิธีเปิดนิทรรศการ “हु่ง เอกลักษณ์โดดเด่นของเมืองปักกิ่ง” และพิธีเปิดตัวหนังสือเรื่อง “ตลอดกาลน่านานแค่ไหน” ว่า “การที่เราจะศึกษาประเทศใดประเทศหนึ่งนั้น นอกจากที่เราจะศึกษาจากตำรา ประวัติศาสตร์ที่จารึกเอาไว้ อีกสิ่งหนึ่งที่เราสามารถศึกษาประเทศนั้นๆ ได้ คือ วรรณกรรมในลักษณะของนวนิยายที่ถูกเขียนบรรยายถึงเรื่องราวรอบๆ พื้นที่นั้น อาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงเสียหมดแต่ก็

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อติตอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใกล้เคียง ด้วยการนำเรื่องจริงมาผสมผสานกับจินตนาการ เพื่อให้เนื้อหาน่าติดตาม” ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงทรงสร้างสรรคงานแปลโดยคัดสรรผลงานจากวรรณกรรม ภาษาต่างประเทศอันทรงคุณค่ามาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เช่น ขบวนการนกนางเขนจากภาษาฝรั่งเศส นิทานโกหกจากภาษาเยอรมัน เป็นต้น เป็นการแสดงถึงพระอัจฉริยภาพด้านภาษาต่างประเทศ และยังเป็นคุณูปการต่อวงการวิชาการด้านการแปลอีกด้วย

“ตลอดกาลนะนานแค้ไหน” เป็นพระราชนิพนธ์แปลเล่มที่ 9 ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยผู้แต่ง “เถี่ย หนิง” เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราว “เถี่ย หนิง” เป็นนักเขียนวรรณกรรมจีนร่วมสมัย เกิดเมื่อเดือนกันยายน 1957 เป็นชาวฮั่น ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่อำเภอจ้าวเซียง มณฑลเหอเป่ย์ “เถี่ย หนิง” เริ่มผลิตผลงานออกสู่สายตาประชาชนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 เขาได้สร้างบทประพันธ์ที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ทั้งในรูปแบบของนวนิยายขนาดสั้น นวนิยายขนาดยาว และบทภาพยนตร์ วรรณกรรมเรื่อง เขามักสะท้อนแนวคิดสตรีนิยมผ่านผลงานของเขา จนชาวจีนขนานนามว่าเป็น “นักประพันธ์แนวคิดสตรีนิยม” ผลงานของเขาได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย สเปน และครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีการนำผลงานของเขามาแปลเป็นภาษาไทย ผลงานของ “เถี่ย หนิง” ได้รับรางวัลระดับชาติมาแล้วหลายรางวัล สำหรับเรื่อง “ตลอดกาลนะนานแค้ไหน” เคยได้รับรางวัลทั้งในงานประกาศรางวัลเหลาเส่อ ครั้งที่ 1 และได้รับรางวัลในงานประกาศรางวัลหลู่ซิ่น ครั้งที่ 2 ปัจจุบัน “เถี่ย หนิง” ดำรงตำแหน่งเป็นประธานสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย และยังเป็นคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ชุดที่ 18 อีกด้วย

“ตลอดกาลนะนานแค่ไหน” เป็นอีกหนึ่งผลงานของ “เถี่ย หิง” ที่ถ่ายทอดความคิดเกี่ยวกับสตรี “เถี่ย หิง” ได้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่าน “ฉัน” ซึ่งเป็นพี่สาวคนสนิทของตัวละครเอก “ไป๋ต้าสิ่ง” ตัวละครเอกเรื่องนี้มิใช่หญิงงามเฉกเช่นตัวละครเอกในนวนิยายเรื่องอื่นๆ ทว่าไป๋ต้าสิ่งเป็นหญิงสาวที่มีคุณธรรมนำความงาม เธอมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นเสมอ ยอมสละความสุขของตนเพื่อผู้อื่นโดยไม่เคยทักท้วงใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการรับใช้คุณยายที่คอยบ่นด่าเธออยู่ร่ำไป หรือการสละบ้านของเธอให้น้องชายผู้เป็นที่รัก ด้วยความที่เธอไม่เคยปฏิเสธคำร้องขอใด เธอจึงถูกเอาเปรียบอยู่เสมอ แต่สิ่งที่ไป๋ต้าสิ่งใฝ่ฝันอยากจะเป็นหาใช่ตัวตนที่เธอเป็นอยู่ไม่ เธออยากจะมีชายคนรักที่หลงใหลในความงามของเธอ มิใช่ที่ความดีของเธอ เช่นเดียวกับหญิงสาวทั่วไปที่มีชายอันเป็นที่รัก แต่ทว่าเธอกลับไม่เคยสมหวังในความรักแม้เพียงครั้งเดียว นี่อาจจะเป็นเพราะไป๋ต้าสิ่งคือไป๋ต้าสิ่ง ผู้ที่ยอมให้ผู้อื่นเอาเปรียบอยู่เสมอก็เป็นได้

นวนิยายเรื่องนี้จบลงด้วยการที่ไป๋ต้าสิ่งได้มีชีวิตครอบครัวกับคนรักของเธอเช่นเดียวกับนวนิยายหลายๆ เรื่อง แต่หากจะเรียกว่าจบลงด้วยความสุขก็อาจจะไม่ใช่เสียทีเดียว เมื่ออดีตคนรักของไป๋ต้าสิ่งทั้งที่เธอไปมีลูกกับหญิงอื่นกลับมาคุกเข่าขอคืนดีกับเธอ ไป๋ต้าสิ่งพยายามต่อสู้กับความรู้สึกของตัวเอง เธอปฏิเสธที่จะคืนดีในตอนแรก แต่ในที่สุด เธอก็มีอาจเอาชนะตัวตนของเธอได้ เธอยินยอมให้อดีตคนรักกลับมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับเธอ เพียงเพราะสงสารเด็กน้อย ลูกสาวของคนรักที่จะต้องเติบโตมาโดยไร้คนดูแล เธอยังคงเป็นไป๋ต้าสิ่งคนเดิมที่ยอมผู้อื่นอยู่เสมอ และเธอคงจะเป็นเช่นนี้ไปตลอดกาล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงแปลวรรณกรรมจีนมาแล้วหลายเรื่อง “ตลอดกาลนะนานแค่ไหน” เป็นอีกหนึ่งผลงานของพระองค์ที่แสดงถึงพระ

อัจฉริยภาพด้านอักษรศาสตร์และพระปรีชาญาณด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน การแปลงานวรรณกรรมนั้น จะอาศัยความสามารถด้านภาษาเพียงอย่างเดียวคงไม่พอ ผู้แปลจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจภูมิหลังด้านประวัติศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปล ต้องอาศัยการค้นคว้าเพิ่มเติม จึงจะสามารถแปลผลงานที่มีคุณภาพออกมาได้ คุณสมบัติเหล่านี้ได้เป็นที่ประจักษ์แล้วในพระราชนิพนธ์แปลของพระองค์

การแปลเป็นรูปแบบหนึ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งนั้น หากจะหาคำที่มีความหมายเทียบเคียงที่สามารถสื่อประเด็นตรงกันทุกนัยยะระหว่างสองภาษานั้น เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ง่ายนัก โดยเฉพาะการแปลประเด็นทางวัฒนธรรม Larson กล่าวว่า ปัญหาที่ยากที่สุดประการหนึ่งในการแปลคือปัญหาเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม ในการแปลตัวบทเกี่ยวกับวัฒนธรรมโดยเฉพาะวรรณกรรม ผู้แปลจึงมักประสบปัญหาเรื่องการถ่ายทอดคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของตัวบทมาด้วย ผู้แปลมักไม่สามารถหาคำที่จะถ่ายทอดความหมายของคำในภาษาต้นฉบับได้สมบูรณ์แบบครบถ้วน ผู้แปลจึงต้องหากลวิธีต่างๆ มากมาย เพื่อให้สามารถถ่ายทอดคำและสำนวนต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมีความเป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล” (Larson, 1984, pp.137-138 อ้างถึงในธาวินี จรัสโชติกุล, 2555) ในเรื่อง “ตลอดกาลนะนานแค่ไหน” เป็นการถ่ายทอดชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่อาศัยอยู่ใน “หูท่ง” ในกรุงปักกิ่งสมัยก่อน จึงมีประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรมแฝงอยู่ในเรื่องไม่น้อย หากมองในประเด็นนี้ จะพบว่าในเรื่องนี้ปรากฏกลุ่มคำที่สะท้อนความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีน-ไทยไว้เป็นจำนวนมาก เช่น คำเรียกชื่ออาหาร คำเรียกสถานที่ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงใช้กลวิธีที่หลากหลายในการแปลประเด็นเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

การถ่ายอักษร

คือ การถ่ายเสียงอ่านในภาษาต้นฉบับเป็นเสียงอ่านในภาษาแปล เช่น 胡同 เป็นคำที่มีลักษณะเฉพาะของภาษาจีนทางเหนือ โดยเฉพาะในภาษาปักกิ่ง มีลักษณะเทียบได้กับตรอก ซอยในสังคมไทย พระองค์ทรงแปลโดยการถ่ายอักษรเป็น “หู่ท่ง” ในเรื่องนี้ เนื่องจาก “หู่ท่ง” ถือเป็นฉากหลักในการดำเนินเรื่องทั้งหมด แม้ว่า “หู่ท่ง” จะมีลักษณะเทียบได้กับตรอก ซอยในสังคมไทย แต่ยังมีรายละเอียดหลายประการที่แตกต่างจากตรอก ซอยของไทยเป็นอย่างมาก หากแปลว่าตรอก ซอย ก็อาจจะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าถึงลักษณะพิเศษที่แท้จริงของหู่ท่งได้ อาจส่งผลให้อรรถรสในการรับสารลดลงได้ อีกประการหนึ่งคือ คำว่า “หู่ท่ง” ยังไม่เป็นที่รู้จักกันในภาษาไทย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จึงทรงให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของหู่ท่งไว้ในภาคผนวก ทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสดูภาพ ทำความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของคำดังกล่าว อันเป็นการให้ความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมจีนไปพร้อมๆ กัน

การแทนที่ด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมในภาษาแปล

คือ การแปลโดยเลือกใช้คำ สำนวนในภาษาแปลที่มีลักษณะเทียบเคียงสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่าการแปลคำหรือสำนวนแบบตรงตัว เช่น อาหารที่มีชื่อว่า 小肚 เป็นอาหารท้องถิ่นทางตอนเหนือของจีน มีลักษณะคล้ายไส้กรอกและกุนเชียง หากแปลโดยการถ่ายอักษรว่า “เสี่ยวตุ่” ผู้อ่านจะไม่สามารถ

เข้าใจได้ว่าหมายถึงอะไร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงแทนที่อาหารประเภทนี้ โดยใช้คำว่า “กุนเชียง” ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงที่สุด เป็นสิ่งที่ผู้อ่านชาวไทยรู้จักดี อีกทั้งยังสามารถคงกลิ่นอายความเป็นจีนเอาไว้ได้อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีคำว่า 凤凰 18 型 锰钢 自行车 เป็นรุ่นของจักรยานยี่ห้อหนึ่งของจีน หากแปลตรงตัว หมายถึง “จักรยานยี่ห้อฟีนิกซ์” แต่พระองค์ทรงเลือกสรรคำที่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมไทย คือ จักรยานเฟสสัน ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเก่าแก่และความเป็นที่นิยมของยี่ห้อจักรยานดังกล่าว

นอกจากชื่ออาหารและชื่อสินค้าแล้ว ยังมีการแทนที่ทางวัฒนธรรมในลักษณะอื่นๆ อีก เช่น 爱睡 " 大 " 字 หากแปลตรงตัว หมายถึง ชอบนอนเป็นรูปตัวอักษร 大 (แปลว่า ใหญ่) แต่หากแปลในลักษณะนี้ จะทำให้ผู้อ่านที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรจีนเกิดความสงสัยได้ว่าลักษณะการนอนเกี่ยวกับตัวอักษร “ใหญ่” ได้อย่างไร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงแปลว่า “นอนตีแปลงบนเตียงใหญ่” ซึ่งทำให้เห็นภาพอย่างชัดเจนและสื่อความหมายตรงกับภาษาต้นฉบับได้เป็นอย่างดี

นอกจากการใช้หนึ่งกลวิธีแล้ว พระองค์ยังทรงผสมผสานกลวิธีต่างๆ ที่สอดคล้องไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงความหมายที่สื่อในภาษาต้นฉบับได้ดียิ่งขึ้น กลวิธีแบบผสมมากกว่าหนึ่งกลวิธีที่พระองค์ทรงเลือกใช้ มีดังนี้

การถ่ายอักษรและการเพิ่มข้อมูลใหม่

กลวิธีลักษณะนี้ประกอบด้วยส่วนที่เป็นการถ่ายอักษรกับส่วนที่บอกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึง เช่น 蒸 窝 头 ทรงแปลว่า “วอโถวหนึ่ง (เป็นขนมทำด้วยแป้งข้าวโพดสีเหลืองๆ)” “วอโถว” เป็นชื่อเรียกขนมชนิดดังกล่าวในภาษาจีน แต่หากถ่ายอักษรเพียงลักษณะเดียว อาจทำให้ผู้อ่านที่ไม่รู้จักอาหารชนิดนี้ไม่อาจ

จินตนาการรูปร่างหน้าตาหรือส่วนผสมของอาหารดังกล่าวได้ พระองค์จึงทรงให้คำอธิบายเพิ่มเติมโดยการบอกส่วนผสมของขนมไว้ในวงเล็บด้านหลัง

การถ่ายอักษรประกอบกับคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ

คือ การแปลโดยการถอดเสียงส่วนหนึ่ง และเพิ่มคำจำแนกประเภทอย่างกว้างๆ ไว้อีกส่วนหนึ่ง เช่น “世都”、“天伦王朝”、“新东方商场”、“老福爷”、“雷蒙” คำเหล่านี้เป็นชื่อสถานที่ หากแปลโดยการถอดเสียง จะถอดได้ว่า “ซือตู” “เทียนหลุนหวงเฉา” “ตลาดซินตงอัน” “ลาฟาแยต” “เหลยเหมิง” ซึ่งผู้อ่านไม่อาจทราบได้ว่าเป็นชื่อสถานที่ อาจเข้าใจผิดได้ว่าเป็นชื่อคนหรือชื่อเฉพาะอื่น พระองค์จึงทรงเพิ่มคำจำแนกประเภทของชื่อดังกล่าวไว้ ดังนี้ “ห้างสรรพสินค้าชื่อตู โรงแรมเทียนหลุนหวงเฉา ตลาดซินตงอัน ร้านลาฟาแยต ร้านเหลยเหมิง” ทำให้ผู้อ่านเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

การใช้คำเทียบเคียงและการอธิบายความ

คือ การแปลความหมายของคำหรือกลุ่มคำโดยใช้คำเทียบเคียงในภาษาแปล พร้อมอธิบายความเพิ่มเติม เพื่อให้เข้าใจภูมิหลัง ความเป็นมาของคำนั้นๆ ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เช่น “四类分子” ทรงแปลว่า คนชั่ว 4 ประเภท (ได้แก่ นายทุนเจ้าของที่ดิน ชาวนาที่มั่งคั่ง พวกต่อต้านการปฏิวัติ และคนที่นิสัยไม่ดีทำเรื่องเลวๆ เป็นพวกที่มีปัญหาด้านการเมือง) และ “五七千校” ทรงแปลว่า โรงเรียนหัวหน้าผู้ปฏิบัติการ 7 พฤษภาคม (เป็นโครงการที่ให้นักวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอาจารย์มหาวิทยาลัยไปทำงานและใช้ชีวิตในชนบท – ผู้แปล) ในภาษาต้นฉบับจะไม่มีการอธิบายในวงเล็บด้านหลังเช่นในภาษาแปล พระองค์ทรงขยายความเพิ่มเติม

เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมและการเมืองในสมัยนั้น หรือในประโยคที่ว่า “西单小六”的这个团伙，是聚在一起的十几个既不念书（也无书可念）、又不工作的年轻人，都是好出身，天不怕地不怕的.....” คำว่า 好出身 ในที่นี้ ทรงแปลว่า “ครอบครัวที่ถูกต้อง (คือเป็นลูกกรรมกร ขาวนา หรือทหาร – ผู้แปล)” หรือใน “虽然我的家庭出身不好，但我的革命意志不能消沉.....” คำว่า “家庭出身不好” ทรงแปลว่า “ไม่ได้เกิดในครอบครัวที่ดี (หมายความว่าเป็นคนมีเงิน – ผู้แปล)” เป็นต้น

- การถ่ายอักษร การตีความ และการอธิบายความ

ในเรื่องนี้ ผู้แต่งได้กล่าวถึงไปต่าสิ่งว่าเป็นคนที่มี 仁义 และได้กล่าวย้าลักษณะนี้ในหลายตอน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงใช้กลวิธีการแปลคำนี้ อย่างหลากหลาย และน่าสนใจอย่างยิ่ง ดังเช่นในการปรากฏคำว่า 仁义 เป็นครั้งแรกในเรื่อง ในตอนที่ว่า “白大省在七十年代初期，当她七八岁的时候，就被胡同里的老人评价为“仁义”。” ทรงแปลว่าคำว่า 仁义 ในที่นี้ด้วยกลวิธีการตีความ และการอธิบายความว่า “เป็นคนดี มีคุณธรรม (ภาษาจีนใช้คำว่า เหรินอี้ เป็นตัวอักษรจีนสองตัวที่บรรยายถึงคุณสมบัติของไปต่าสิ่ง เช่น รักคนอื่นเหมือนรักตัวเอง กตัญญู มีขันติธรรม เคารพผู้ใหญ่ ไม่เห็นแก่ตัว – ผู้แปล)” แต่เมื่อปรากฏในตอนอื่นๆ หลังจากนั้น พระองค์ทรงเลือกการถ่ายอักษรเป็น “เหรินอี้” เช่น “白大省也确实是仁义的。” ทรงแปลว่า “พวกคนแกในหูท่งต่างพูดว่าเป็นเด็ก “เหรินอี้”” และใน “白大省仁义，就让她仁义去吧。” ทรงแปลว่า “ในเมื่อไปต่าสิ่งเป็นคน “เหรินอี้” ก็ปล่อยให้ไปต่าสิ่งอยู่กับคำว่า “เหรินอี้” ไปคนเดียวแล้วกัน” เป็นต้น

การแปลประเด็นภาษาทางวัฒนธรรมนั้น เป็นเรื่องสำคัญซึ่งผู้แปลต้องมีการศึกษาในเชิงลึก จึงจะถ่ายทอดความหมายได้อย่างถูกต้องแม่นยำ โดยผู้แปล

จำเป็นต้องมีภูมิหลังความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมทั้งของภาษาต้นฉบับและภาษาแปลเป็นอย่างดี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเลือกใช้กลวิธีการแปลต่างๆ ดังที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น เป็นการแสดงถึงพระอัจฉริยภาพในการแปลของพระองค์ อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงเป็นผู้มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีนเป็นอย่างดี

“ตลอดกาลน่านานแคไหน” เป็นอีกหนึ่งผลงานทรงคุณค่าที่มีอิทธิพลอย่างมากในหมู่นักอ่านวรรณกรรมชาวจีน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงถ่ายทอดความคิดของผู้แต่งได้อย่างชัดเจน ทรงถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนของตัวละครแต่ละตัวได้อย่างเข้าถึง ทรงสื่อสารกับผู้อ่านด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่าย กระชับ แต่มีสีสัน ทำให้ได้อรรถรสเหมือนอ่านต้นฉบับ จากพระราชนิพนธ์แปลแต่ละเรื่องของพระองค์ เป็นการแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงมีความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างลึกซึ้ง และยังทรงมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยให้เกิดอรรถรสทางวรรณกรรมได้ดียิ่ง อันเป็นคุณสมบัติที่พึงมีของนักแปลวรรณกรรมทั้งหลาย พระองค์ทรงนำเสนอเรื่องราวโดยเน้นความถูกต้องและไม่ผิดเพี้ยนไปจากตัวบทต้นฉบับเลย เป็นการแสดงพระอัจฉริยภาพด้านอักษรศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อผู้ชื่นชอบวรรณกรรมและผู้สนใจด้านจีนศึกษาชาวไทย

“ตลอดกาลน่านานแคไหน” มิได้เป็นเพียงนวนิยายรักทั่วไป แต่สิ่งที่ผู้แต่งได้แฝงไว้ในทุกเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้น เป็นดั่งเสียงสะท้อนที่ต้องการสื่อไปถึงผู้คนในสังคมยุคใหม่ ผู้แต่งได้พยายามเตือนใจผู้คนในสังคม เพียงหวังว่าคุณธรรมที่พึงมีนั้น จะไม่สูญหายไปกับกาลเวลาและไม่เปลี่ยนผันไปกับการเปลี่ยนแปลงที่จะมีขึ้นตลอดกาล

บรรณานุกรม

เถีย หิง. (2557). *ตลอดกาลนะนานแคไหนด*. (พระราชนิพนธ์แปลในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี). กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ธาวินี จรัสโชติกุล. (2555). กลวิธีการแปลคำและวลีที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจากอังกฤษเป็นไทย *กรณีศึกษาเรื่อง Forest Gump ของ Winston Groom*. การประชุมเครือข่ายวิชาการบัณฑิตศึกษาแห่งชาติครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2558 จาก

http://www.tu.ac.th/org/research/GS-NETT2012/GS-NETT-2012%20Web%20proceedings_file/fullpaper/Hum%20004.pdf

พระราชนิพนธ์แปลในสมเด็จพระเทพรัตน กะเทาะสังคมจีนยุคเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรม. ไทยรัฐ. (2557). สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2557 จาก <http://www.thairath.co.th/content/413289>.

สัญญาวิ สายบัว. (2550). *หลักการแปล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพรรณิ ปันมณี. (2552). *การแปลขั้นสูง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Baidu. (2014). 铁凝.[Online]. Retrieved November 20, 2014. From <http://baike.baidu.com/subview/38867/5330200.htm>.

铁凝. (2006). 永远有多远. 北京: 人民文学出版社.